N°. 54. 1857.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 20 in het jaar, die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

WOENSDAG 4 MAART.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

De Opper-Ceremoniemeester maakt bekend, dat het Hof den rouw zal aannemen wegens het overlijden van H. K. K. H. de Aartshertogin *Maria Elisabeth Francisca van Oostenrijk*, voor den tijd van acht dagen, te weten: vier dagen den middelbaren en vier dagen den diepen rouw, met ingang van den 3den Maart.

's Gravenhage, den 2den Maart 1857.

De Opper-Ceremoniemeester,
Baron van Goltstein van Oldenaller.
In deszelfs afwezendheid,
De Kamerheer-Ceremoniemeester,
Baron F. van Aylva van Pallandt.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van den 1sten Maart 1857, n°. 61, heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot kapitein-kommandant der dienstdoende schutterij te Enschede te benoemen *A. W. Storm van 's Gravesande*, voormaals 1sten luitenant bij dezelfde schutterij.

Bij Koninklijk besluit van 27 Februarij 1857, n°. 60, is benoemd tot ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen en van de belasting op de gouden en zilveren werken en tevens tot entreposeur te Utrecht, de heer *J. A. F. Bierhaus*, thans ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Breda.

Bij Koninklijk besluit van 27 Februarij 1857, n°. 61, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Avereest en Nieuwleusen, de heer *B. Warnaars*, thans ontvanger der directe belastingen en accijnsen voor de Stad en het Ambt Vollenhove.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ZWITSERLAND.

Uit Bern wordt onder dagteekening van 27 Februarij jl. aan de *Indépendance Belge* geschreven, dat de jongste berigten, welke de eedgenootschappelijke regering uit Parijs betrekkelijk Neuchâtel ontvangen had, iets gunstiger voor het vooruitzigt op eene goede vereffening dier zaak luidden; men verwachtte dat de conferentie nog vóór het midden van Maart zou geopend worden.

Het blijkt dat de koningsgezinden in Neuchâtel in de daad met het plan van een nieuw oproer omgaan, niet zoo zeer in de hoop dat zij het republikeinsche bestuur zouden kunnen omver werpen, als wel met het doel om op de diplomatieke behandeling der zaak invloed uit te oefenen. De ingezetenen van Neuchâtel zijn door de regering bij eene proclamatie van 24 Februarij jl. van de bedekte woelingen der koningsgezinden onderrigt, en dringend uitgenoodigd om ze des noods gewapender hand te helpen afweren.

AZIË.

De *Pays*, een ministerieel blad van Parijs, zegt in zijn nommer van gisteren: » Wij hebben reeds gemeld dat het Engelsche en het Perzische gouvernement overeengekomen zijn om de vijandelijkheden voor drie maanden te schorsen. Er bestaat alle grond om te hopen dat gedurende dien wapenstilstand, welke van den 1sten dezer loopt, eene definitive schikking tot herstel des vredes zal getroffen worden."

Het Russisch-gezinde dagblad *le Nord* deelt de jongste berigten mede, welke te St. Petersburg uit Teheran ontvangen zijn. Zij wijzen geene verandering in de gesteldheid van Perzie aan. De Schach scheen geenszins bezorgd te zijn; hij had eene groote jagtpartij in de omstreek van Teheran ondernomen en zou drie weken uit de stad blijven. De Engelschen hadden nagenoeg alle belangrijke punten aan en in de Perzische Golf bezet, maar zij durfden zich niet van de kust verwijderen, omdat zij binnen 's lands bij de zwervende volksstammen tegenstand ontmoetten.

De *Moniteur de la Flotte*, een half-officieel blad van Parijs, zegt dat het bestuur der Oost-Indische Compagnie zich bitter beklaagt over de schade, die zij door den tegenwoordigen staat der zaken in China lijdt; dat het aan den admiraal Seymour ondersteuning weigert en de kosten van de voortzetting der vijandelijkheden geheel voor rekening van het Engelsche gouvernement laat.

TURKIJE.

Berigten uit Konstantinopel van 23 Februarij jl. melden dat de nieuwe grensscheiding tusschen Moldavië en Bessarabie geheel afgebakend, en het door Rusland afgestane grondgebied door de Moldavische overheden in den naam des Sultans in bezit genomen is.

In het officiële dagblad van Moldavië leest men, dat den 14den Februarij een detachement troepen uit Jassy vertrokken is om het gedeelte van Bessarabie, hetwelk Moldavie vroeger bezeten had en, na eenen tusschentijd van vijf en veertig jaren, krachtens het Parijsche verdrag terug bekomen zou, te gaan bezetten: eerst werd op het plein voor het regeringsgebouw eene wapenschouwing over die troepen gehouden, waarna zij oprukten, onder het spelen van het oude volkslied, en onder geleide van een groot aantal personen uit alle klassen der bevolking, waaronder ook vrouwen van hoogen stand, welke niettegenstaande de sneeuw het detachement een eind wegs vergezelden.

RUSLAND.

Berigten uit St. Petersburg van 19 Februarij jl., door het Brusselsche dagblad *le Nord* medegedeeld, zeggen dat de herziening van het Russische tarief van grenstolregten vrij spoedig vorderde, en dat de daarmede belaste commissie waarschijnlijk binnen kort haar verslag aan den rijksraad zou kunnen inzenden. De gewigtigste vraag, welke de commissie te behandelen had, betrof de verlaging der regten op den invoer van bewerkt en onbewerkt ijzer; deze zouden, naar men algemeen verwachtte, veel verlaagd worden. De regten, die op den buitenlandschen boekhandel drukken, zouden ook eene belangrijke vermindering ondergaan.

— Dezelfde berigten melden, dat het ministeriele departement voor de zaken der Russische kroondomeinen, eenen prijs voor de beste verhandeling over het graven van turf uitgeloofd heeft.

— De ministeriele bladen van Parijs melden dat de graaf de Morny, Frankrijks buitengewone gezant te St. Petersburg, over een handelsverdrag onderhandelt, en dat hij door Keizer Alexander steeds met ongemeene welwillendheid bejegend wordt.

SPANJE.

De *Epoca*, een ministerieel dagblad van Madrid, zegt in haar nommer van 25 Februarij jl.: » De heer Sorela, onze vertegenwoordiger in Mexico, heeft veel beleid en geestkracht aan den dag gelegd bij hetgeen daar te lande in den laatsten tijd voorgevallen is. Hij heeft zich, vergezeld van den Franschen en den Engelschen gezant, bij den President der regering van dat gemeenebest vervoegd, om ruime voldoening voor de aan Spanje aangedane verongelijkingen te vragen, onder verklaring dat hij in afwachting daarvan nog dertig dagen op het grondgebied van het gemeenebest zou blijven, maar niet langer. Gelijktijdig deed hij aan de Spaansche overheden op Cuba berigt toekomen van hetgeen in Mexico omging, en deze zonden naar den kant van Vera-Cruz een klein eskader, hetwelk voor den afloop van den termijn van dertig dagen in die wateren moet aangekomen zijn. Onze gezant heeft in deze gewigtige aangelegenheid de zedelijke ondersteuning der vertegenwoordigers van Frankrijk en Engeland weten te verwerven."

Aan de *Indépendance Belge* wordt uit Madrid geschreven dat het Fransche en het Engelsche gouvernement door Spanje uitgenoodigd zijn om met hunne oorlogsschepen Cuba tegen aanslagen van Noord-Amerikaansche vrijbuiters te beveiligen, wanneer die kolonie wegens de voorgenomen maatregelen tegen Mexico van een gedeelte harer krijgsmagt ontbloot zou moeten worden. Men vleide zich te Madrid met de hoop dat aan dit aanzoek gereedelijk zou worden voldaan.

— Hoewel het ministerie van den maarschalk Narvaez de verkiezing van absolutisten tot leden der Cortes openlijk tegenwerkt, geeft die partij den moed niet op, vertrouwende op de belofte des gouvernements om de vrijheid der verkiezingen te eerbiedigen, heeft zij aan de geestelijkheid eene uitnoodiging gerigt om de verkiezing van voorstanders der zuivere monarchie te bevorderen. Over het geheel schijnt de Spaansche geestelijkheid met den constitutionelen regeringsvorm niet ingenomen te zijn.

ITALIË.

De Paus heeft eene bijzondere commissie benoemd om te onderzoeken, welke gevolgen de doorgraving der landengte van Suez voor het algemeene handelsverkeer zal hebben, en welke maatregelen zouden kunnen genomen worden om die verandering in de geographische betrekking der onderscheidene landen tot bevordering der welvaart van den Kerkelijken Staat te doen strekken. De commissie bestaat uit tien leden en heeft

den minister van openbare werken tot voorzitter. Dit merkwaardige besluit van den H. Vader is in het jongst ontvangen nommer van het officiele dagblad van Rome bekend gemaakt.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

's GRAVENHAGE, *den 2den Maart* 1857.

De *Javasche Couranten*, tot den 10den Januarij jl. loopende, behelzen nog de volgende berigten:

(*Javasche Courant van den 13den December.*)

Lampongsche districten. — Volgens een berigt van Semangka zou de broeder van wijlen den opstandeling Dalm Mangkoe Negara, Keliepah genaamd, zich onledig houden met het opwerpen eener versterking. Een onderzoek wordt deswege ingesteld.

Batavia. — Gedurende October 1856 is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen eene som van f 803,484:105.

De ontvangst over de tien eerste maanden van dit jaar bedraagt		f 7,007,687:100
Hieronder is echter begrepen:		
aan fictive regten op gouvernements-producten	f 1,705,341: 76	
aan terugbetaalde regten	88,455:104	
		1,793,807: 60
	Zuivere ontvangst	f 5,213,880: 40

Gedurende de tien eerste maanden van 1856 is *meer* ontvangen dan gedurende datzelfde tijdvak in 1854 f 26,852.12⁹, en *minder* dan in 1855 f 277,057.27.

(*Javasche Courant van den 24sten December.*)

Batavia. — Het onderstaand overzigt der verrigtingen van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indie is een vervolg op dat, voorkomende in n°. 89 der *Javasche Courant* [zie *Staats-courant* n°. 3]:

Van de verrigtingen der maritime magt, welke ter ondersteuning van de Lampongsche expeditie strekte, valt weinig bijzonders te vermelden.

Op den 1sten October kwam het stoomschip *Amsterdam* van de reede Batavia bij Tjantee terug, met 7 tjuniapraauwen, geladen met levensbehoeften, op sleep.

Den volgenden dag stoomde deze oorlogsbodem naar de Maringaijrivier, om de zich aldaar en te Asschan bevindende troepen te embarqueren en te Katapan weder aan wal te zetten.

Den 5den October kwam de *Admiraal van Kinsbergen* mede van Batavia terug met levensmiddelen voor de troepen. Door het plotseling ontstaan van een onrustbarend lek, was die stoomer genoodzaakt naar het marine-etablissement te Onrust te vertrekken, alwaar deselve gedokt is.

De gouvernementsstoomer *Bennett*, die eenige dagen te voren met den luitenant-ter-zee J. J. Boelen en een detachement mariniers aan boord en met praauwen op sleeptouw naar het eiland Sliebesie was vertrokken, kwam op den 6den October van daar terug, na het geheele eiland naauwkeurig te hebben onderzocht.

Nadat de stoomer den 10den October ter reede Tjantee was teruggekomen, en na bovenvermelde dienstverrigting te hebben volbragt, vertrok deze stoomer andermaal naar Batavia, met een vijftigtal zieken, 7 door den krijgsraad te velde gecondemneerde militairen aan boord, en 12 tjunia-praauwen op sleeptouw, en kwam van daar op den 18den October te Tjantee terug, om den volgenden dag met eene compagnie infanterie, de noodige koelies enz. naar Telok Betong te stevenen, terwijl de *Bennett* met den civilen en militairen gezagvoerder der Lampongsche districten over Kalianda en Waijarang — beide schepen waren den 19den en 20sten weder voor Tjantee geankerd — naar die plaats vertrok.

Nadat dit stoomvaartuigje op den 22sten October bereids naar de Keizersbaai was doorgestoomd, embarqueerde de kommandant der expeditie met zijn staf, 50 fuseliers, 40 koelies en de daarbij behoorende officieren, bagage, bedienden enz. op de *Amsterdam*, en kwam die stoomer dienzelfden namiddag in de Keizers-baai ter anker.

Nadat de staat van zaken was geregeld, waartoe de militaire magt aldaar was ontscheept geworden, werd weder op den 3den November naar de reede van Tjantee teruggestoomd.

De kolonel, kommandant der expeditie, Waleson, aldaar met gevolg van officieren en troepen ontscheept zijnde, bragt de *Amsterdam* de bezetting van Telok Betong derwaarts over.

Door den kommandant werd alsnu de expeditie voor zooverre als afgeloopen beschouwd, en keerden mitsdien het fregat *Prins Frederik der Nederlanden* en het stoomschip *Amsterdam*, met de overtollige troepen enz. aan boord ingescheept, op den 6den November jl. terug naar de reede van Batavia, alwaar men behouden den volgenden dag aankwam.

Het stoomvaartuigje *Bennett* en 4 kruisbooten zouden voorloopig ter dispositie van den kommandant der expeditie, tevens commissaris voor de Lampongsche zaken, in die wateren achterblijven.

Het stoomschip *Amsterdam*, bij het maritiem etablissement te Onrust bezig zijnde eenige kleine voorzieningen te doen, ontwaarde men, dat op een nabij gelegen rif, bij het eiland Rotterdam, de Nederlandsche koopvaarder *Kenau Hasselaar* was vastgeraakt; onmiddelijk werd stoom opgemaakt, derwaarts gestoomd en hulp verleend, waarop den volgenden morgen die koopvaarder weder vlot was.

Zr. Ms. schroefstoomschip *Medusa* kwam na deszelfs bijzondere zending naar Japan, opgedragen aan den kapitein luitenant-ter-zee Fabius, te hebben volbragt en na die eilanden te hebben ongestoomd en omgezeild, op den 22sten November te deze reede ten anker.

Op den 4den dierzelfde maand had men de baai van Nagasaki verlaten; het detachement der Nederlandsche zeemagt, in het vorige jaar te Decima achtergebleven, geniet over het algemeen het voorregt van gezond en tevreden te zijn, en de equipage der *Medusa*, sterk 232 koppen, kwam slechts met 4 zieken te dezer reede terug.

Nadat het stoomschip *Etna*, na eene langdurige reparatie te Soerabaja, gereed was gemaakt voor de actieve dienst, werd de proeftogt voldoende afgelegd en kwam die stoomer, over de reede van Samarang, op den 26sten November jl. bij de vlag ten anker; hebbende van laatstgenoemde plaats eenige schepelingen herwaarts overgevoerd, welke bestemd zijn om met het fregat *Prins Frederik der Nederlanden* naar Nederland te retourneren; ook werden met dien stoomer overgevoerd een 10tal gecondemneerde militairen.

Het tot het station te Macassar behoord hebbende stoomschip *Suriname* verliet de reede aldaar op den 17den October en kwam den 21sten daaraanvolgende ter reede Soerabaija aan, alwaar het eene belangrijke reparatie aan schip, stoommachines en ketels zal ondergaan.

Van uit het station ter Westkust van Sumatra is het berigt ontvangen, dat de gezondheidstoestand van de bemanning van Zr. Ms. schoenerbrik *Padang* gedurende eene reize, welke ter bezoeking van de aan de kust gelegene buitenposten was ondernomen, geheel was hersteld.

Dit vaartuig was den 3den October jl. weder ter reede van Padang teruggekomen.

Zr. Ms. schoenerbrik *Banda* had, na de reede van Benkoelen te hebben opgenomen en nadat de bestaande kaarten waren geverifieerd, de terugreize naar Padang op den 11den September jl. aangenomen en was al kruisende op den 17den daaraanvolgende, zonder belangrijke voorvallen te hebben gehad, te dier reede geankerd.

De bemanning van Zr. Ms. schoenerbrik *Pylades*, in station in de wateren van Muntok, veel geleden hebbende aan eene aldaar aan boord ontstane ziekte »beri-beri", welke toe te schrijven was aan den invloed der moerasdampen en de snelle en groote temperatuur-verwisselingen, waaraan men was blootgesteld geweest gedurende het kruisen in het naauw van straat Banka, ter voorkoming van het ontsnappen van vlugtelingen uit de oproerige Lampongsche districten, werd de last gegeven om den steven te wenden naar het als een gezond en goed verversschingsoord bekend staande Palembang.

Zr. Ms. schoenerbrik *Egmond*, gestationeerd in de wateren van Riouw, verliet op den 28sten October jl. de reede van Riouw, met Tangkal-Nang aan boord, als gevolmagtigde van den onderkoning van Riouw, en vergezeld van twee kruisbooten, waarvan eene aan den onderkoning toebehoorende.

Het doel der reize was op de Natuna-eilanden een plaatselijk onderzoek in te stellen, met het doel aldaar later een steenkolen-depôt op te rigten, en gelijktijdig ter bekoming van eenige hydrographische kennis der eilanden.

Alhoewel het regen-saisoen reeds ver gevorderd was, hoopte men nogtans op eene gunstige gelegenheid.

De reis, welke met Z.-W.-winden werd aanvaard, was ook in den aanvang voorspoedig; op de hoogte van Victory-eiland evenwel begon het zoo geducht uit het noordwesten te waaijen, dat het ondoenlijk bleek, de Natuna's, met die vaartuigen op sleeptouw, te bereiken.

De *Egmond* bragt, na eenige schade te hebben bekomen, de kruisbooten op de Tambelan-eilanden in behouden haven binnen en keerde vervolgens naar Riouw terug.

Zr. Ms. stoomschip *Celebes*, dat op den 24sten September jl. van de reede van Batavia was vertrokken, om hulp te gaan verleenen aan de op kleine Sambas-rivier gedeeltelijk gezonken oorlogstoomer *Borneo*, kwam den 28sten daaraanvolgende op die kust aan.

De gezamenlijke bemanning der beide stoomschepen, krachtdadig door het civiel bestuur ondersteund, beproefde alles wat met de beschikbare middelen gedaan kon worden, om dat stoomschip uit desselfs benarden toestand te redden; hunne onvermoeide pogingen bleven evenwel vruchteloos. Op den 12den November jl. was nog geene beweging in het schip te bespeuren, dat zeer veel had geleden.

Zr. Ms. stoomer *Celebes*, welke voor het vertrek van de reede van Batavia noodzakelijk gedokt had moeten worden, hetgeen evenwel uitgesteld was geworden om hulp aan de *Borneo* te gaan verleenen, kreeg op den 7den October jl. onverwachts zulke zware lekkagien in den ijzeren bodem, dat het schip niet dan met groote krachtsinspanning en spoedig aangebragte hulp voor zinken werd behoed; men werd de lekken gelukkig meester, waarna nabij Sambas een trousson of uitgraving werd daargesteld, alwaar het schip, na eerst te hebben gelost, op droog gezet en voor 's hands weder in vaarbaren staat werd gebragt.

Tot een onverwijlden terugkeer naar Soerabadja, om aldaar te repareren, hetgeen de toestand van de *Celebes*, zoowel wat haren ijzeren bodem als die harer machines aangaat, dringend noodzakelijk maakte, was reeds besloten, toen door de tijding van het vermoorden van den 2den luitenant Sachse te Sintang en de op nieuw gespannen en oorlogzuchtige houding op de Kapoeas-rivier, van dit besluit, uit hoofde van den drang der omstandigheden, werd teruggekomen.

Nacht en dag werd alstoen doorgewerkt; de lekkagien — vermoedelijk ontstaan doordat, het schip in zoet water liggende, de schulpachtige aangroeisels, welke het ijzer hadden verteerd, van zelf los hadden gelaten — zoo goed mogelijk voorzien zijnde, was de *Celebes* op den 30sten October weder gereed en stoomde, door de verleende hulp aan de *Borneo* opgehouden, vervolgens naar Pontianak, alwaar den 3den November werd aangekomen, om eenige dagen later met den luitenant kolonel wrd. resident ter westkust van Borneo, den 1sten luitenant-adjudant Kruisveld, den 1sten luitenant Thieme, 25 Europesche en 50 inlandsche soldaten, den ingenieur van den waterstaat van Raders, met gevolg en de noodige ammunitie de Kapoeas-rivier op te stoomen, met het doel om het gekrenkte gouvernements-gezag te herstellen en onder anderen den moordenaar van den 2den luitenant Sachse op te eischen.

Volgens de berigten, ingewonnen omtrent de rooversvloot, welke in de maand April jl. de kusten van Borneo verontrust heeft en van het eiland Laut 50 menschen had geroofd, stond deze uit 40 à 50 groote praauwen (Bicutaks) bestaande vloot onder de leiding van twee op het eiland Celebes, in de nabijheid van de hoofdplaats Macassar geboren inlanders, Si Matjan en Sigaroeda genaamd.

Beide deze personen hadden sinds een aantal jaren hunnen geboortegrond verlaten en zich in de Kostiebaai en te Tjampelar gevestigd, alwaar zij in betrekking stonden met den vorst dier landstreek, en sinds dien tijd het handelaarsberoep uitoefenden, ten einde dat van zeeroover te dekken.

Zoowel de verzekering van den pangeran Moeda, van Bangkallang, als die van het bestuur van Pegattan, alwaar Sigaroeda om zijn erkend karakter was afgewezen, bevestigden deze kwade geruchten.

Op den 24sten Julij jl. werd te Samarinda het gerucht aangebragt, dat die zeeroover de Beron- of Koeran-rivier was binnengeloopen, met eene Baweansche praauw.

De *Saparoea* lag juist gereed om eene reize te doen naar het noordoostelijk gedeelte van de kust en naar Dampeloe te stevenen, ten einde naar den stand van zaken, ten opzigte der verdenking van pleging van zeerooverijen aldaar, meer zekere berigten te gaan inwinnen,

toen dit gerucht deed besluiten, onverwijld naar de Berou-rivier den steven te wenden.

Men vond de geruchten overeenkomstig de waarheid en Sigaroeda bezig om ongestoord voor de negorij Sambalioeng zijne huwelijksplannen te verwezenlijken.

Nadat uit de tegenover Sambalioeng gelegen kampong Goenong Taboer de bevestiging van het karakter als zeeroover van dien inlander was bekomen, werd niet langer geaarzeld om hem in naam van het Gouvernement van den Sultan van Sambalioeng op te eischen.

In plaats evenwel van aan deze opeisching te voldoen, heeft deze, na 4 dagen uitstel door uitvlugten te hebben verkregen, in den vroegen morgen van den vijfden dag genoemden Sigaroeda met eene aan den Sultan zelven toebehoorende, goed bemande en wel gewapende prauw van rooversmodel, Zr. Ms. schoenerbrik in aller ijl doen voorbij roeijen en ontsnappen. Deze wijze van ontvlugting heeft men op het oogenblik toen het gebeurde van dat oorlogsvaartuig willen verhinderen, door de voorbijvarende praauw eerst last te geven om te ankeren en toen zulks geweigerd werd, dezelve daartoe te noodzaken, door het doen najagen van twee in aller ijl gewapende jollen, die echter na een kort doch scherp gevecht zijn afgeslagen, waarbij een gesneuveld en drie gekwetst zijn (allen Europeanen).

Van uit het station der Oostkust van Borneo werd de bevestiging ontvangen van het voorgevallene hiervoren gemeld, met bijvoeging, dat bij gelegenheid van het willen aanhouden der praauw, waarop zich de zeeroover Sigaroeda bevond, de matroos der 1ste klasse W. van der Heijden was gesneuveld en de korporaal C. S. Burgering (later aan zijne wonden overleden), alsmede de opperstuurman B. Snoek en de marinier A. Neufeglise waren gewond geworden, welke laatste, hoewel aanmerkelijk gewond in den arm en in de borstkas, toch bedaard en moedig daarna, door een welgerigt schot, den broeder van Sigaroeda deed sneuvelen.

Nadat Zijner Majesteits schroefstoomschoener *Montrado*, bestemd voor versterking van het maritime station te Macassar, eenige voorziening had ondergaan aan het schroefgestel, vertrok die oorlogsbodem van Soerabaija naar Macassar, alwaar hij den 14den October jl. ten anker kwam en zich onmiddellijk gereed maakte tot het doen eener reize naar Tontolij en de Palos-baai.

Zijner Majesteits stoomschip *Phoenix*, gestationeerd in de wateren der Molukkos, verliet, tot het doen van eenen kruistogt, ter opsporing van zeeroovers en beveiliging van de vaarwaters in de streken van Batchian, Ternate, Menado, bogt van Tomini, Bangaai en de Xulla Besi, op den 28sten September de baai van Amboina.

De steven werd vooreerst gewend naar het eiland Mavigarang, bij Batchian gelegen, dat bepaald bekend stond als schuilplaats der zeeschuimers. Na dat eiland te hebben onderzocht, zonder iets bijzonders te ontmoeten, kwam men te Batchian aan. De Sultan aldaar verzekerde in geene maanden iets van zeeroovers te hebben vernomen; ook te Ternate werd dit zelfde berigt. Al kruisende in die wateren, kwam de *Phoenix* op den 30sten October jl. ter reede Kema aan.

Op een betoog van de dringende noodzakelijkheid, door den resident van Menado gedaan, om met dien stoomer eene reize naar Gorontalo, ter regeling van zaken, te doen, werd besloten den voorgenomen kruistogt op zeeroovers te wijzigen en uit te stellen, en bleef alstoen het stoomschip *Phoenix*, tot het doen van boven bedoelde reize, ter beschikking van den resident ter reede van Kema liggen.

Zr. Ms. schoenerbrik *Rembang*, mede in station in de Molukkos, werd gereed gemaakt tot het doen eener dienstreize naar Ceram-Laut.

Het schroefstoomschip *Samarang* verliet op den 24sten Augustus jl. de reede van Kema en kruiste, stoomende en zeilende, digt langs de kust om de zuid, ter opsporing van zeeroovers; na de Banntain-eilanden te hebben onderzocht, werd de reede van Bilang aangedaan: ook daar was in den omtrek van geene zeeroovers iets bekend.

In den morgen van den 25sten van daar weder vertrekkende, kruiste men om de noord. Te Likoepang aankomende, vond men de 2 kruisbooten aldaar victualierende; hiermede gereed zijnde, werden zij naar de haar aangewezen posten in straat Bangká gezonden.

Een paar praauwen werden onderzocht en bevonden handelspraauwen te wezen. De gewapende sloepen roeiden daarna de Djiko Polissang en Kaliman in, zijnde inhammen bezuiden Tanjang Polissang gelegen, alwaar de huiswaarts keerende zeerooverspraauwen zich dikwijls ter verversching ophouden.

Nergens werd evenwel iets van zeeroovers bespeurd, evenmin als op het eiland Bejaren, waar men met het aanbreken van den dag verscheen, ten einde, indien daar roovers aanwezig waren, ze te overvallen.

Van eenige Sangirsche praauwen, welke in commissie naar Menado gingen en zich geruimen tijd in die streken bevonden, vernam men geruststellende tijdingen.

Op den 30sten Augustus werd de reede van Likoepang op nieuw aangedaan en die reede in kaart gebragt, waarna men den volgenden dag naar Menado stoomde.

Op de reede aldaar op en neder houdende, werden eenige zieke schepelingen ontscheept, en, nadat men zich overtuigd had, dat bij den resident niets bijzonders bekend was omtrent de zeeroovers, werd de steven om de zuid gewend en kwam men dienzelfden avond voor Amoerang ten anker.

Ook hier liepen alle onderzoekingen ten einde zonder merkwaardige voorvallen; de wind naar het noordwesten loopende, werd deze onveilige ankerplaats verlaten en terugreize naar de reede van Kema aangenomen, op welken overtogt de eilanden Bangka en Tafissa nogmaals naauwkeurig werden onderzocht en de koers gesteld door de naauwe straat Limbé.

Op den 2den September kwam de *Samarang* weder op de reede van Kema ten anker.

Op dezen kruistogt ontving de bevelhebber van alle hoofden en verdere bewoners de verzekering, dat, sedert het verblijf van Zr. Ms. stoomschepen in deze wateren, er bijna geen der opgezetenen door de roovers werd weggevoerd, en alhoewel van tijd tot tijd langs de kust rooversvaartuigen, of daarop gelijkende, werden gezien, deze echter, door het gedurig zich hier dan daar vertoonen van het stoomschip, in gestadige vrees schenen te worden gehouden en het landen voor hen in deze streken zeer gevaarlijk schijnen te beschouwen.

Ook bragt daar veel toe bij de meer en meer aanwakkerende moed der bevolking zelve, welke, na de laatstelijk plaats gehad hebbende ontmoetingen, zeer was versterkt.

Op den 5den dierzelfde maand werd door de *Samarang* de boei gelegd op het wrak van de ter reede Kema verbrande en gezonken oorlogskorvet *Sumatra*.

Op de reede van Kema liggende, bezig zijnde met het nazien van het tuig enz., ontving men den 16den September 's avonds de tijding van den opziener aldaar, dat in den morgen van dienzelfden dag, ten 9 ure, onder het eiland Bangka waren gezien twee groote, vermoedelijk rooverspraauwen. Alhoewel het den bevelhebber der *Samarang* hoogst onwaarschijnlijk voorkwam, dat zich aldaar praauwen zouden vertoond hebben, zonder dat de juist aldaar gestationeerde kruisbooten daarvan iets zouden hebben ontwaard, besloot hij toch derwaarts te vertrekken. Het tuig enz. zoo spoedig mogelijk voorzien zijnde, verliet de *Samarang* twee uren later de reede van Kema en was met het aanbreken van den dag onder Bangka.

Na het onderzoek der beide baaijen, waar niets van het aanzijn van zeeroovers werd ontdekt, hield men op de kruisbooten af, welke op eenigen afstand kruisende waren, en vernam van deze, dat werkelijk door haar twee groote en twee kleinere praauwen, op den voormelden datum en op het opgegeven uur, bij Bangka waren ontmoet, doch dat bij onderzoek van dezelve gebleken was, dat deze vaartuigen Badjoeresche handelsvaartuigen waren, komende van de Sangir-eilanden en bestemd naar Bilang.

Hierop werd weder door straat Limbé naar de reede van Kema teruggestoomd, alwaar de bedoelde praauwen werkelijk werden ontmoet, die vervolgens eenige uren later dan de *Samarang* ter reede Kema ten anker kwamen.

De beide kruisbooten waren ter beschikking van den resident van Menado gesteld, tot het doen van eenen togt met dien hoofdambtenaar naar Bolang-Mogondo, na afloop waarvan zij hare respective stations in straat Bangka weêr zouden betrekken.

Op den 11den October vertrok die stoomer naar Amboina om te victualieren, doch tevens om dien over- en terugtogt te benuttigen, om de vaarwaters derwaarts, welke zoo menigwerf door zeeroovers worden onveilig gemaakt, te onderzoeken en te bekruisen. Langs kaap Tanabo stoomende liep men digt langs de Xulla-eilanden heen en kwam, zonder iets merkwaardigs te hebben bespeurd, op den 14den October te Amboina in de baai ten anker, alwaar men ontwaarde dat, ten gevolge van het aanhoudend stoomen, defecten aan den schroef-voortstuwer waren ontstaan.

Binnen weinige dagen was de bevelhebber der *Samarang* voornemens om, op de terugreize naar Kema, den koers te nemen langs Batchian en Ternate.

(*Javasche Courant van den 27sten December.*)

Batavia. — De stand van den agio op de drie hoofdplaatsen van Java was op den 1sten December 1856 als volgt:

	Batavia.	Samarang.	Soerabaija.
	Duiten.	Duiten.	Duiten.
voor den Nederlandschen gulden. . .	123	121	120
» een twee-en-een-half-gulden-stuk.	303	300	300
» » drie-gulden-stuk.	360	onbekend.	onbekend.
» » gouden Willem.	1260	1260	onbekend.
» » halven dito.	630	630	onbekend.
» » recepis ad f 1.	119	119	119
» » gouden Spaanschen doublon.	5520	5400	onbekend.
» » Mexicaanschen dito.	4920	4900	onbekend.
» » gouden dukaat (nieuwe). . .	onbekend.	840	onbekend.
» » Spaanschen mat.	350	342	onbekend.
» » Mexicaanschen dollar. . . .	330	326	330
» » sikka-ropij.	onbekend.	onbekend.	onbekend.
» » vijf-frank-stuk	276	onbekend.	onbekend.

Zuider en Ooster afdeeling van Borneo. — De ingenieur Rant zette tot den 25sten Augustus de boringen in de Djalamadi-heuvels voort, ter bepaling der kolenlagen en ter verdere herkenning van het terrein.

Den 25sten Augustus werden door hem eenige opnemingen gedaan ten behoeve van de ontginning der mijn Oranje-Nassau. Daarna werden de boringen aan den noordwestelijken voet des heuvels Djalamadi tot den 6den September weder voortgezet. De ravijnen waren opengelegd nabij de lagen van 0.60 Ned. el, en 0.90 Ned. el, benevens die aan de zuidwestelijke helling van Goenoeng Djalamadi. In de laatstgenoemde ravijnen komt eene laag aan den dag van p. m. 1.20 Ned. el zwaarte, onder eene sterke helling en met eene dieping, welke geheel tegenovergesteld is aan die van al de overige lagen, — zoodat daar ter plaatse het terrein aan verstoringen schijnt te hebben blootgestaan.

In October werden de boringen op de noordwestelijke helling van Goenoeng Djalamadi op de laag van 0.90 Ned. el voortgezet, en later ook, op eenen afstand van p. m. 70 Ned. el van de eerstgenoemde, geboord op eene laag van p. m. 0.40 Ned. el.

De soengei Lima Goeloeng werd te gelijker tijd van hare uitwatering in de Riam Kanan, zoover doenlijk opwaarts, en verder van de contourlijn rivier-afwaarts, opgenomen.

Eene nieuwe boring werd op het einde van October aangevangen op p. m. 70 Ned. el afstands van de laatstvermelde, en meer naar den top van den heuvel; waarmede de boringen in deze heuvels waarschijnlijk zullen eindigen.

Patjitan. — Volgens later ingekomen berigt zijn in de districten Semanten en Lorrok, ten gevolge der zware regens, vermeld in ons nommer van 20 dezer, nog weggespoeld 102 gedings padie, eerst kortelings uitgeplant; terwijl 12 bouws met padie en aardvruchten beplante velden zijn vernield. Voorts is veel schade toegebragt aan eenige waterleidingen aan welker herstelling men echter reeds is begonnen.

De zware regens en hevige winden in het gebergte zijn ook voor den aanstaanden koffijoogst zeer nadeelig geweest.

Banka. — In het district Blinjoe waren de kolongs van drie mijnen door de aanhoudende regens geheel onder water geloopen en hare thebats door den aandrang van het water doorgebroken. Men was bezig de aangebragte schade te herstellen.

(*Javasche Courant van den 10den Januarij.*)

Batavia. — Nopens den handel, zoo van de hoofdplaats Atjeh zelve

als van de overige peperhavens (gelijk bekend is negen in getal), zijn ons de navolgende berigten medegedeeld.

Schepen en vaartuigen van onderscheidene Westersche (meerendeels Franschen en Amerikanen, ook enkele Engelschen) en Oostersche natiën komen daar ten handel. De handelsoperatiën, zoo ook het laden en lossen van goederen, gaan een vrij tragen gang, en in de Mohammedaansche vastentijden vooral is het moeijelijk iets te verrigten en zijn aan eene handelsreize in het Atjinesche groote tijdverliezen verbonden. Daarentegen is er de veiligheid zeer toegenomen, ofschoon de voorzigtigheid nog steeds gebiedt dat de schepen en schepelingen die deze havens aandoen, niet ongewapend zijn, vermits de bevolking zelve nog steeds gewoon is ten allen tijde gewapend te wezen. Met voorzigtigheid echter, zijn botsingen ligt te vermijden, gelijk de plaats hebbende, niet onbelangrijke handel met onderscheidene beschaafde natiën bewijst. Het houden van goede wacht, vooral des nachts, is zeer aan te raden.

Voor den invoer zijn de meest gewilde artikelen: lijnwaden en wel longcloth en madapollams, aldaar bekend onder de benamingen van kain doeablas, kain doeapoeloe ampat en kain limapoeloe (naar de lengte in yards); wijders drill, ongebleekt katoen, blaauw en zwart geverwd katoen, rood adrianopel, waarvan het Hollandsche, als steviger en deugdzamer, hier boven het Engelsche wordt geacht; grove chitsen; echt en valsch gouddraad, koperdraad, koperen schotels, Chinesche koperen kommen en ander inlandsch koperwerk, kramerijen enz.; en te Atjeh p. m. 15 pikols, te Kloeang (Poeloe Kloeang) p. m. 10 kisten opium 's jaars. Ter laatst gemelder plaatse werd de invoer van blaauw katoen (moeris) aangegeven op circa 500 stuks en wat grove chitsen; terwijl lijnwaden daarentegen hier weinig omgezet werden. Te Atjeh werd ook zekere hoeveelheid rijst, volgens berigt circa 1000 koijangs 's jaars, ingevoerd.

Uitvoer-artikelen zijn er: in de eerste en voornaamste plaats, de peper (van Atjeh circa 10,000 pikols, van Kloeang 1200 pikols 's jaars; er lagen te Kloeang circa 14,000 pikols en hoopte men aldaar den uitvoer binnen 2 à 3 jaar tot 25,000 pikols 's jaars te zullen opvoeren); wijders, eenig stofgoud, een paar praauwladingen tin, wat vogelnestjes (die echter niet in hoedanigheid zouden uitmunten en circa Sp. m. 15 per kattie gelden), sapanhout, aanzienlijke hoeveelheden pinangnoten, kamfer en benzoïn, die echter van Singkel en Baros zouden worden aangebragt; van Kloeang circa 200 pikols gutta percha 's jaars.

Te Atjeh zelf kan, bij gebrek aan retour-artikelen, altijd tegen Spaansche matten in specie worden gehandeld, die in de overige havens weder zeer gewild zijn tegen peper.

De Sultan is zeer gesteld op de handhaving van zijn gezag en op de strikte inning der zijnentwege gevorderde handels- en scheepvaartregten, die in de verschillende havens (plaatselijke omstandigheden in aanmerking genomen) op nagenoeg gelijke schaal geheven worden. Het is raadzaam Atjeh het eerst te bezoeken, omdat daardoor dien vorst de gewenschte controle op de inning der hem aankomende regten gemakkelijker wordt, terwijl het vooraf bezoeken van andere havens geen voordeel schijnt te beloven. Aan sommige Europesche schepen die Atjeh bezochten, werd van wege den Sultan een vertrouwd persoon medegegeven om het inladen van de peper te controleren. Op sommige plaatsen werd dit door de plaatselijke hoofden gedaan, die tot dat einde gedurende het verblijf der schepen de dagen aan boord doorbragten.

Wat de regten en ongelden betreft, men betaalde te Atjeh aan invoerregten, voor:

Lijnwaden van alle soort 2½ per cent der waarde.

Opium, per pikol	Sp. m. 25
Benzoïn, per pikol	" " 1
Vogelnestjes, per kattie	" " 1
Kamfer, per kattie	" " 1
Rijst	onbekend.

De uitvoerregten waren dezelfde voor benzoïn, vogelnestjes en kamfer, en bedroegen overigens voor peper Sp. m. 1 per pikol, van pinangnoten 10 per cent der waarde.

Voor haven- en ankeragegelden werd betaald aan den kapalakoea (die tevens de officiële leverancier is van water en ververschingen voor de schepen):

voor ieder schip, per mast	Sp. m. 1
bijv. voor een brik	" " 1
" " bark	" " 2½
" " vol schip	" " 3

Te Kloeang betaalt men aan invoerregt: van opium Sp. m. 25 per kist, van alle andere artikelen 5 per cent der waarde. De uitvoerregten op alle andere artikelen zijn ieder gelijk aan de invoerregten, behalve die op de peper, waarvan bij den uitvoer Sp. m. 1⅝ wordt geheven. Van dit bedrag is 1¼ voor het hoofd, dat daarvan de helft als huldegift aan den Sultan afstaat, terwijl ⅛ van het bedrag voor makelaardij, ⅛ voor havengeld en ⅛ voor loon van den schrijver berekend wordt. Voorts kost het aan boord brengen van de peper Sp. m. 4 de 100 pikols.

Te Analaboe bedroegen de in- en uitvoerregten mede 5 pct. van de waarde, met uitzondering van de peper, waarvan bij den invoer ½, bij den uitvoer 1 Spaansche mat betaald wordt, terwijl, uit hoofde van het moeijelijke der ankerplaats en de daar steeds heerschende hooge deining der zee, het schepen van dat product Sp. m. 7 per 100 pikols kost.

De prijs van de peper was in April 1856 te Atjeh Sp. m. 5 per pikol, doch werd het, bij de klimmende concurrentie door vreemde scheepvaart, waarschijnlijk geacht dat die spoedig zou stijgen.

Men doet wel met zich voor dezen handel van zoogenaamde pilaarmatten te voorzien, daar alle andere muntsoorten langs de Atjinesche kust slechts tegen aanmerkelijk verlies gangbaar zijn. Zoo golden te Atjeh:

de Mexicaansche dollar	Sp. m. ¾
het Ned. 2½ guldenstuk	Sp. m. 650/1000
het Nederl. guldenstuk	3 = Sp. m. 1

zijnde het Ned. 2½ guldenstuk minder gewild, als nog te weinig bekend te Analaboe; de Mexicaansche dollar (Sp. m. ¾) en koperen duiten, van welken muntslag ook, waren in deze laatste haven gangbaar. Doch de munten van Groot-Atjeh, de gouden derhem, waarvan 4 = Sp. m. 1, en de tinnen kas of ké, waarvan 1000 een Sp. m. gelden, werden hier (Analaboe is de zesde der peperhavens bezuiden Atjeh) niet meer aangenomen. Tegen Spaansche matten alleen schijnt in den regel hier altijd te kunnen gehandeld worden. Te Tampat Toean, eene kleine haven benoorden Singkel, bestaat wel eens gelegenheid om die muntsoort tegen andere, althans tegen Mexicaansche matten, in te ruilen. Ook kan men zich daar van loodsen en tolken voor de meer ten noorden gelegene havens der kust voorzien.

GEDENKTEEKEN voor TOLLENS.

De Commissie voor de oprigting te Rotterdam van een NATIONAAL GEDENKTEEKEN ter eere van TOLLENS verzoekt hiermede aan de Commissiën, die zich in de onderscheiden Gemeenten van het Vaderland wel willen belasten met het inzamelen van Bijdragen, tot vermijding van kosten en moeite, bij de terugzending der Inteekenlijsten, dit te doen onder kruisband, en voor het bedrag der inschrijvingen daarbij te voegen een Postwissel of eene Quitantie van Storting bij den Betaalmeesters, op des Ontvanger der Directe Belastingen, 1ste Afdeeling, alhier, terwijl die Commissiën, welke inlichting omtrent de wijze van overmaking der gelden hebben aangevraagd, dit verzoek als een antwoord daarop gelieven aan te merken.

De Commissiën welke de Lijsten van Inteekening alleen reeds hebben teruggezonden, worden beleefdelijk uitgenoodigd de Gelden nog op de voorgestelde wijze over te maken.

Rotterdam, 2 Maart 1857.

De Commissie voornoemd,
J. F. [illegible], *President.*
C. G. SCHUTZE VAN HOUTEN, *Secretaris.*

ADVERTENTIEN.

Schepen, die deze haven willen aandoen, kunnen of tusschen het ligt en eene in het N. N. O. $1/2$ O. (per kompas) van hetzelve liggende rots, *Kraaken*, houden, of benoorden hetzelve, tusschen deze rots en het *Skjaer Skjortebaken*. In het eerste geval moet men zich onder *Glopen* houden, zijnde op de Z.-O.-zijde van *Kraaken* drie blinde klippen; in het tweede geval net naast aan *Kraaken*. Wanneer men het licht beoosten Z. t. O. (op het kompas) heeft, kan er in 8 à 10 vadem water geankerd worden. Het licht zal brandende gehouden worden van 1e September tot 14 April; de tijd van branden in de 24 uren is bepaald zoo als bij de overige lichten van het Rijk, met uitzondering van 1 December tot 20 Januarij, gedurende welken tijd het branden zal van $1 1/2$ ure des namiddags tot $10 1/2$ ure des voormiddags.

Het licht bevindt zich op 67° 53′ 30″ N. Br. en 13° 4′ 30″ Lengte Oost van *Greenwich*.

De hoogte boven de zee is 130 voeten. Het is zigtbaar op eenen afstand van 3 à $3 1/2$ mijlen.

2°. Licht te *Svino*, bij *Badlstad*.

Vast licht van den 6den rang, rood van kleur, lichtende van het N. W. t. W. $3/4$ W. (N. W. miswijzend kompas), door het Westen, Zuiden en Oosten, tot N. t. O. $1/4$ O. (N. O. misw. kompas).

Het is hoofdzakelijk ter aanwijzing van den te nemen koers tusschen *Henningsvaer* en *Sorvhagen*. De tijd van branden is als bij het eerstvermelde.

Het licht is geplaatst op 68° 3′ N. Br., 13° 34′ 30″ Lengte O. van *Greenwich*.

De hoogte boven de zee is 190 voeten. Het is zigtbaar op een afstand van $2 1/2$ à 3 mijlen.

3°. Licht op *Henningsvaer*.

Vast licht van den 4den rang, afgewisseld met schitteringen iedere 3de minuut, verlichtende den geheelen horizon.

Het licht op *Quitvarden*, bij *Henningsvaer*, geplaatst, dient hoofdzakelijk tot geleide voor den te nemen koers over de *Vestfiord*, en ook om ankerplaats te zoeken in het *Saltpaeringsund*.

Om deze te bereiken, brengt men het licht in het N. t. O. $1/4$ O (N. O. t. N. miswijzend kompas), welke koers gehouden moet worden tot circa 3 kabellengten voorbij het licht, van waar men dets oostelijker moet houden om beniden hetzelve langs te gaan. Wanneer men 2 à 3 kabellengten voorbij het licht is, kan men op 5 à 6 vadem water ankeren. De ankerplaats is maauw en kan niet tot gebruik voor grootere schepen aanbevolen worden.

Het licht zal branden van 15 Augustus tot 1 Mei en de tijd van branden, in de 24 uren, is bepaald zoo als bij de overige lichten van het Rijk, uitgezonderd van 1°. December tot 20 Januarij, gedurende welken tijd het zal branden van $1 1/2$ ure des namiddags tot $10 1/2$ ure des voormiddags.

Het licht bevindt zich op 68° 8′ 30″ N. Br. en 14° 14′ 30″ lengte O. van *Greenwich*.

De hoogte boven de zee is 110 voeten. Het is zigtbaar op een afstand van 4 mijlen, meer of minder, naar gelang van de gesteldheid des dampkrings.

De tijd van branden, vastgesteld voor de lichten te *Glopen* en *Svino*, zal vervolgens ook geldende zijn voor de lichten te *Skraaven* en *Svolvaer*.

's Gravenhage, den 13den Februarij 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de navolgende bekendmaking van *Trinity House* te *Londen*, dd. 7 Februarij jl.:

Vermits de tonnen en bakens, van wege het *Trinity House*, ten dienste der scheepvaart op verschillende punten der *Engelsche kust* geplaatst, en wel voornamelijk die in de vaarwateren leidende naar de haven van *Londen*, herhaalde malen door onachtzaamheid of moedwil zijn weggeslagen geworden of anderzins beschadigd en voor de dienst ongeschikt gemaakt, door aanvaring of wel door daaraan vast te maken en voor te blijven liggen; en ook de lichtschepen, op verschillende plaatsen der kust geankerd, meermalen zijn aan boord geloopen en zwaar beschadigd, met groot gevaar om van de ankers te worden weggeslagen en verloren te gaan;

En aangezien de veiligheid der schepen en derzelver equipage en lading vordert dat gezegde lichtschepen, tonnen en bakens onafgebroken hunne respective stand- en ligplaatsen behouden;

Zoo worden scheepsgezagvoerders en andere personen bij deze tegen het begaan van zulke overtredingen gewaarschuwd en verzocht kennis te nemen, dat bij *Merchant Shipping Act* 1854, Sect. 414, het volgende is bepaald:

„Schade aan lichten, tonnen en bakens. Indien iemand moedwillig of door onachtzaamheid aan de navolgende overtredingen zich schuldig maakt, als:

» 1°. een lichttoren of de daarin geplaatste lichten, of eenige ton of baak beschadigt;

» 2°. eenig lichtschip, ton of baken van plaats doet verdrijven, veranderen of vernielt;

» 3°. aan een lichtschip of boei vastmaakt, er voor gaat liggen of hetzelve aanvaart,

» zoo zal hij, behalve de kosten tot goedmaking der veroorzaakte schade, betalen eene boete het bedrag van L. st. 50 (vijftig pond sterling) niet te boven gaande."

's Gravenhage, den 25sten Februarij 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

Directie *Willemsoord*.

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 11den Maart 1857, des namiddags ten een ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Minister van Marine en in bijzijn van de Commissie ter zake van het Drooge Dok te Willemsoord, aan het locaal van het Ministerie van Marine te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het maken van den Funderings-put voor een op het Maritime Etablissement Willemsoord te bouwen Droog Dok en verder daarmede in verband staande werken.

Deze Aanbesteding zal geschieden overeenkomstig art. 15 des besteks.

Het Bestek van dit werk zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Marine, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland, bij de Directien der Marine te Willemsoord, Amsterdam, Hellevoetsluis en Vlissingen, en verder op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van 's Rijks Waterstaatswerken ter lezing gelegd worden.

Zullende acht dagen voor de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. G. van Gendt, te Haarlem, en bij den Ingenieur van den Waterstaat J. Strootman, te Nieuwediep.

De Minister van Marine,
J. S. Lotsij.

OPENBARE VERKOOPING VAN NOODMATERIALEN.

Op Zaturdag den 14den Maart 1857, des voormiddags ten elf ure, zullen te Gorinchem, ten huize van Willem van Oosterrijk, in den Doelen, publiek worden Verkocht:

de Noodmaterialen op de Zuider- en Noorder-Lingedijken, Diefen Meerdijk, bestaande in Rijs, Palen, Latten en Kruisbanden; benevens 3000 vierkante ellen Beslagwerk aan de Meer- en Zuider-Lingedijken, onder Asperen en Heukelum, in perceelen.

Mitsgaders 1500 bossen Band of Teen, staande aan den Gaddam, bij De Linge.

Aanwijzing van het te verkoopen Beslagwerk en der te verkoopen Band of Teen zal geschieden op Donderdag den 12den Maart 1857, te beginnen 's morgens ten tien 10 ure, bij G. Tromp aan den Gaddam.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

EXTRACT.

Bij vonnis der Arrondissements-regtbank te Winschoten, van den 25sten dezer, is *Jan Bloem*, zonder beroep, woonachtig te Zuidbroek, tijdelijk opgenomen en verpleegd in het Provinciaal Gesticht voor Krankzinnigen te Zutphen, ter zake van Krankzinnigheid, gesteld onder Curatele.

Winschoten, 27 Februarij 1857.

[Kosteloos.]

Mr. W. R. Ebmer, *Procureur*.

*** Bij Acte, op den 27sten Februarij 1800 zeven en vijftig voor den Notaris *Johannes Albertus Hooy* en getuigen te Amsterdam verleden, geregistreerd, is tusschen de ondergeteekenden, *Maria Elisabeth Wesseling*, Weduwe *Bartholomeus Justus van Hengel*, Grondeigenaresse, *Adrianus Johannes van Hengel*, Kantoorbediende, en *Willem Petrus van Hengel*, zonder beroep, allen wonende te Amsterdam, aangegaan eene Vennootschap tot het uitoefenen van Cargadoorsaffaire en het waarnemen van het Boekhouderschap van Schepen met hetgeen daartoe behoort, onder de Firma van „*B. J. van Hengel*", tot de teekening waarvan de beide laatst-ondergeteekenden uitsluitend zijn geregtigd, doch alleen tot zaken de Vennootschap regtstreeks betreffende. Deze Vennootschap wordt gerekend aanvang te hebben genomen den 1sten Januarij 1857 en is aangegaan voor eenen onbepaalden tijd, eindigende zes maanden nadat deswege door een der deelgenooten aan den anderen schriftelijke opzegging zal zijn geschied.

Voor uittreksel,
M. E. Wesseling, *Wed.* B. J. van Hengel.
A. J. van Hengel.
W. P. van Hengel.

*** De bekende en onbekende Schuldeischers van den gemeenschappelijken Boedel van *Cornelis Ursem*, in leven Winkelier, gewoond hebbende en op den 29sten Mei 1853 te Purmerende overleden, en van diens nagelatene weduwe *Maartje Grin*, Winkelierster aldaar, worden bij deze Opgeroepen tegen Zaturdag den 14den Maart 1857, des middags ten 12 ure, ten kantore van den Notaris *Johannes Eijken*, in de Hoogstraat te Purmerende, tot het aanhooren der Rekening en Verantwoording van de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van eerstgenoemde, waarna dadelijk, bijaldien geen verzet plaats heeft, zal worden overgegaan tot uitbetaling der bevoorregte schulden, voor zooverre het saldo toereikende zal zijn.

BEURSPRIJZEN VAN SCHULDBRIEVEN.

AMSTERDAM, DINGSDAG 3 MAART 1857.

	pCt.					pCt.			
Nederl. W. Sch.	$2 1/2$	$63 3/4$	$63 7/8$	$63 7/8$	Spanje. Nieuwe.	$1 1/2$	$24 1/2$	—	—
Dito dito 1844.	3	76	$76 1/8$	—	Buitenl.	3	$41 1/8$	—	—
Dito dito 1844.	4	$95 1/2$	$95 9/16$	—	Binnenl. 6/m	3	$37 1/8$	$37 1/4$	$37 1/8$
O. H. L. 1844.	4	$94 7/8$	—	—	Cert. Coup.		$6 1/16$	$6 3/8$	—
Amort. Synd.	$3 1/2$	91	—	—	Amortisabele.		—	—	—
Handel-maats.	$4 1/2$	$136 1/4$	—	—	Portug. Lond.	3	$45 1/4$	—	—
Belgie. Certific. bij *Rothschild*.	$2 1/2$	—	—	—	Oostenr. Metall. 1816-1852	5	$76 1/2$	$76 5/8$	$76 5/8$
Rusl. Bij *Hope* 1798 en 1816.	5	104	—	—	Dito 1849-1854.	5	$86 3/4$	—	—
Dito 1828-1829.	5	—	—	—	Dito Zilv. Nation.	5	$78 1/2$	$78 5/8$	$78 9/16$
Inschr. in Assign.	6	—	—	—	Dito 1847-1852.	$2 1/2$	$39 1/2$	$39 5/8$	—
Cert. van dito.	6	—	—	—	Pruiss. Lot. 1854	$3 1/2$	210	—	—
Neg. 1831-1833.	5	—	—	—	Braz. Lond. 1824	5	$98 5/8$	—	—
Hope en C°. 1840	4	85	$85 5/8$	—	Peru	$4 1/2$	—	—	—
Stieglitz.	4	$84 3/4$	—	—	Mexico	3	$21 1/4$	$21 3/4$	—
Dito 1855.	5	95	—	—	Gren.	$2 1/2$	$21 1/4$	$21 3/4$	—
Nieuwe Engels.	$4 1/2$	$95 3/4$	$95 7/8$	—	Uitgestelde.		$6 1/2$	—	—
Polen. Certific.	4	$78 3/4$	$78 5/8$	—	Ecuad. Lond.		$14 1/8$	[illegible]	—
Aand. Lot. fl 500.		$152 1/2$	—	—	Venez.	4	—	—	—
					Uitgestelde	2	$13 3/8$	—	—

De handel was heden weder zeer gering en de prijzen onveranderd.

Stieglitz 1855 5 pct. $96 1/4$ $96 3/8$ $96 1/4$.

LONDEN, heden.			
Eng. geconsolid.	3 pCt.	$93 3/4$	à
Spanje	$1 1/4$	$24 5/8$	à
Id. Amortisabele.		—	à
Mexico		$22 1/8$	à
Granada.	$2 3/4$	—	à
Id. Uitgest.		—	à

PARIJS, heden.		
Fransche cert.	$4 1/2$ pCt. fr.	—
	3	70.65
Spanje	3	—
	$1 1/4$	—
Venezuela		—

WEENEN, heden.		
Metalliek	5 pCt.	$83 7/8$
Nationaal	5	86
Wissel Londen		10.08
Zilver		—

STAAT der laagste en hoogste *Graanprijzen* **per mud, in guldens en cents, op de voornaamste markten, gedurende de** *eerste* **en** *tweede helft* **der maand** *Januarij* **1857.**

GEMEENTEN.	Wintertarwe.		Zomertarwe.		Winterrogge.		Zomerrogge.		Wintergerst.		Zomergerst.		Zandboekweit.		Veenboekweit.		Zwarte haver.		Witte- of [illegible]haver.	
	Laagste.	Hoogste.	Laagste.	Hoogste.	Laagste.	Hoogste.	Laagste.	Hoogste.	Laagste.	Hoogste.	Laagste.	Hoogste.	Laagste.	Hoogste.	Laagste.	Hoogste.	Laagste.	Hoogste.	Laagste.	Hoogste.
NOORDBRABANT.																				
's Hertogenbosch	.	.	.	.	6.16	7.68	.	.	.	.	.	.	6.00	6.66	.	.	2.80	2.90	.	.
	.	.	.	.	6.16	7.16	.	.	.	.	.	.	5.79	6.83	.	.	2.80	2.95	.	.
Bergen op Zoom	9.75	11.50	7.75	9.75	6.00	7.50	5.60	6.60	5.60	6.75	4.80	6.00	5.50	6.90	.	.	2.60	3.10	2.10	2.75
	9.75	11.60	7.70	9.80	6.00	7.40	5.50	6.60	5.40	6.75	4.80	6.00	5.50	6.80	.	.	2.70	3.40	2.20	2.80
Boxmeer	11.00	11.90	.	.	6.10	6.50	.	.	.	.	5.90	6.00	7.00	7.25	.	.	3.00	3.20	.	.
	11.25	11.75	.	.	6.10	6.90	.	.	.	.	6.00	6.10	7.00	7.00	.	.	[illegible]	[illegible]	.	.
Breda	[illegible]	.	.	.	[illegible]	[illegible]	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	[illegible]	[illegible]	.	.	6.75	7.00	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Eindhoven (1e en 2de h.)	.	.	.	.	6.70	8.15	.	.	.	.	.	.	6.20	7.00	.	.	2.80	3.00	.	.
Grave	9.40	11.50	.	.	6.30	6.65	.	.	.	.	5.25	5.50	6.25	6.95	.	.	2.75	2.95	2.10	2.20
	11.50	11.65	.	.	6.10	6.55	.	.	.	.	5.60	6.00	6.20	6.70	.	.	2.75	3.10	2.45	2.50
Oosterhout	10.50	11.00	9.50	11.00	6.75	7.00	.	.	5.75	6.00	6.00	6.30	6.30	6.90	.	.	2.60	3.00	.	.
	10.20	11.00	9.30	10.00	6.50	6.90	.	.	5.95	6.00	5.75	6.30	6.20	6.80	.	.	2.40	2.85	.	.
Rozendaal en Nispen (1ste en 2de helft)	10.20	10.35	.	.	6.40	6.30	.	.	.	.	.	.	6.35	6.65	.	.	2.60	2.80	.	.
Tilburg	.	.	.	.	6.08	6.75	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Waalwijk	9.75	11.50	9.00	10.00	6.50	7.00	.	.	6.00	6.75	5.50	6.00	6.00	6.50	.	.	3.00	3.25	.	3.25
	.	.	(1)12.00	(1)13.75	[illegible]	.	.	.	6.00	6.50	5.00	5.75	.	.	6.50	7.00	2.50	3.10	2.50	3.10
GELDERLAND.																				
Arnhem	9.00	13.60	(1)7.20	(1)9.60	6.30	[illegible]	.	.	6.00	6.50	.	.	6.75	7.35	.	.	[illegible]	3.00	[illegible]	3.50
	9.25	13.30	(1)7.50	(1)7.65	6.30	[illegible]	.	.	6.00	6.30	.	.	6.00	[illegible]	.	.	[illegible]	3.00	.	3.50
Zalt-Bommel	9.00	12.00	.	.	7.45	8.05	.	.	5.95	6.25	.	.	.	.	.	.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3.10
	9.00	11.50	.	.	7.15	7.90	.	.	6.00	6.25	.	.	.	.	.	.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	2.60
Culenborg	8.50	13.00	.	.	6.75	7.75	.	.	.	.	5.00	6.00	6.00	7.00	.	.	3.00	[illegible]	[illegible]	3.00
	8.50	12.25	.	.	6.50	7.25	.	.	.	.	5.00	6.00	6.00	7.00	.	.	3.00	3.75	.	3.00
Doesborgh	.	.	.	.	6.50	7.00	.	.	.	.	.	.	6.25	7.00	.	.	.	.	.	.
	.	.	.	.	6.50	6.75	.	.	.	.	.	.	6.25	7.00	.	.	.	.	.	.
Harderwijk	.	.	.	.	6.10	7.00	.	.	.	.	.	.	6.50	6.75	.	.	.	.	.	.
	.	.	6.75	10.00	.	.	6.00	6.75	.	.	.	.	6.45	6.50	.	.	.	.	.	.
Nijkerk	.	.	.	.	6.45	7.00	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	.	.	.	.	6.20	6.75	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Nijmegen	10.37	14.50	.	.	6.67	7.50	.	.	6.25	6.50	.	.	6.40	7.00	.	.	3.55	.	.	.
	10.00	13.87	.	.	6.00	7.42	.	.	5.82	6.35	.	.	6.30	.	.	.	.	.	.	.
Tiel	8.50	13.25	.	.	6.75	8.00	.	.	5.50	6.00	6.00	6.40	.	.	(2)6.00	(2)7.25	.	.	.	3.60
	7.50	12.50	.	.	6.40	7.90	.	.	5.00	5.80	5.50	[illegible]	.	.	(2)[illegible]	.	.	.	.	3.75
Wageningen	9.50	[illegible]	(1)[illegible]	(1)[illegible]	6.75	7.10	.	.	5.50	6.00	.	.	6.50	7.30	.	.	3.10	3.40	.	.
	[illegible]	[illegible]	(1)[illegible]	(1)[illegible]	6.40	[illegible]	.	.	6.25	6.30	.	.	6.75	7.40	.	.	3.25	3.55	.	.
Zutphen	.	.	.	.	6.50	6.75	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	.	.	.	.	5.25	6.75	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
ZUIDHOLLAND.																				
Dordrecht	8.25	11.40	8.10	9.80	7.00	7.50	.	.	5.00	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	.	.	3.00	4.00	2.70	3.10
	7.80	10.00	8.20	9.50	6.20	6.80	.	.	5.80	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	.	.	.	.	2.60	3.05
Gorinchem	[illegible]	[illegible]	.	.	6.75	7.75	.	.	5.50	6.25	.	.	7.00	[illegible]	.	.	.	.	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]	.	.	6.00	7.25	.	.	5.00	6.25	.	.	7.00	8.25	.	.	.	.	2.00	3.25
Leyden	11.75	12.50	10.00	10.75	7.20	7.70	5.50	5.90	5.30	5.70	(5)5.20	(5)6.00	.	.	.	.	4.50	4.80	3.80	4.00
	11.25	11.50	10.00	10.50	7.00	7.70	.	.	5.20	5.70	(5)5.30	(5)5.80	.	.	.	.	4.30	4.80	3.40	4.00
Schiedam	.	.	.	.	8.00	8.90	.	.	8.00	8.00	7.15	7.40	.	.	.	.	.	.	.	.
	.	.	.	.	[illegible]	[illegible]	.	.	7.70	7.80	6.40	7.80	.	.	.	.	.	.	.	.
NOORDHOLLAND.																				
Hoorn (*)	10.00	10.00	10.00	10.00	7.25	.	.	.	4.60	[illegible]	4.50	[illegible]	.	.	.	.	3.00	3.75	3.00	3.75
Sloten (*)	.	.	.	.	.	.	.	.	6.00	6.00	[illegible]	6.00	.	.	.	.	4.00	4.00	.	4.00
Haarlem	8.75	11.50	.	.	6.25	6.50	.	.	[illegible]	6.00	(4)[illegible]	(4)7.50	.	.	.	.	2.70	2.90	.	.
	9.00	12.25	.	.	6.25	7.25	.	.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	.	.	.	.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3.00
Alkmaar (1ste helft)	.	.	.	.	[illegible]	[illegible]	.	.	[illegible]	.	4.50	4.50	.	.	.	.	.	.	.	4.00
Hoorn	.	.	.	.	[illegible]	[illegible]	.	.	6.00	5.00	6.00	.	.	.	.	.	2.75	4.00	.	4.00
	.	.	.	.	[illegible]	[illegible]	.	.	6.00	5.00	6.00	.	.	.	.	.	3.00	4.00	.	4.00
ZEELAND.																				
Middelburg	10.50	11.875	.	.	7.25	7.75	.	.	6.50	6.50	5.50	5.50	.	.	.	.	.	.	.	.
	10.25	11.525	.	.	7.00	7.25	.	.	6.00	6.00	5.40	5.45	.	.	.	.	.	.	.	.
Aardenburg	10.25	10.75	.	.	6.50	6.75	.	.	6.15	6.25	5.60	6.00	.	.	.	.	3.00	3.30	.	.
	.	.	.	.	.	.	.	.	6.00	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Axel	10.15	10.96	.	.	6.77	7.00	.	.	6.25	[illegible]	[illegible]	[illegible]	.	.	.	.	.	.	.	3.36
	10.62	10.91	.	.	6.70	6.70	.	.	6.16	6.44	5.66	5.94	5.53	6.00	.	.	.	.	.	3.36
Goes	10.75	11.40	.	.	6.60	7.10	.	.	5.60	5.80	5.40	5.60	.	.	.	.	.	.	.	.
	10.40	11.00	.	.	6.75	7.00	.	.	6.00	6.50	5.25	5.65	.	.	.	.	.	.	.	.
Hulst	10.00	11.50	.	.	7.00	7.75	.	.	6.00	6.60	6.00	6.50	6.50	7.50	.	.	3.50	3.75	.	.
	10.00	11.00	.	.	6.75	7.25	.	.	6.00	6.50	.	.	6.25	7.00	.	.	3.50	3.70	.	.
Oostburg	10.00	11.30	.	.	6.80	7.00	.	.	[illegible]	6.30	5.50	5.80	.	.	.	.	3.50	[illegible]	.	3.30
	10.00	[illegible]	.	.	6.50	7.00	.	.	[illegible]	[illegible]	5.55	5.90	.	.	.	.	[illegible]	[illegible]	2.75	3.25
Sluis	10.75	11.25	.	.	6.75	7.25	.	.	[illegible]	[illegible]	5.50	6.00	6.00	7.00	.	.	[illegible]	[illegible]	2.50	3.00
	10.00	11.00	.	.	6.00	6.75	.	.	6.00	6.25	5.50	6.00	6.00	7.00	.	.	3.50	4.00	[illegible]	3.00
IJzendijke	10.00	11.25	.	.	7.00	7.30	.	.	6.00	6.25	5.80	6.00	.	.	.	.	[illegible]	[illegible]	.	.
	10.00	[illegible]	.	.	7.00	7.30	.	.	6.00	6.25	[illegible]	6.00	.	.	.	.	.	.	.	.
Zierikzee	10.75	[illegible]	.	.	7.00	7.50	.	.	5.00	6.00	5.60	6.50	.	.	.	.	2.50	[illegible]	.	.
	10.00	[illegible]	.	.	6.50	7.00	.	.	5.50	6.00	5.25	5.75	.	.	.	.	2.50	3.00	.	.
UTRECHT.																				
Utrecht	9.00	[illegible]	.	.	6.50	7.00	.	.	.	.	5.25	6.00	6.75	7.50	.	.	4.00	4.70	[illegible]	4.00
	8.50	13.00	.	.	6.00	6.75	.	.	.	.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	7.75	.	.	4.00	[illegible]	[illegible]	4.00
Amersfoort	9.00	11.00	.	.	6.40	6.90	.	.	.	.	.	.	6.50	[illegible]	.	.	.	.	.	.
	9.00	10.50	.	.	6.00	6.90	.	.	.	.	.	.	6.75	7.60	.	.	.	.	.	.
Veenendaal	.	.	.	.	6.75	7.00	.	.	.	.	.	.	7.00	7.25	.	.	.	.	.	.
	.	.	.	.	6.65	6.80	.	.	.	.	.	.	7.00	7.35	.	.	.	.	.	.
Wijk bij Duurstede	9.00	9.50	.	.	6.50	7.00	.	.	5.50	5.75	.	.	7.00	7.25	.	.	3.00	3.40	.	.
	8.50	9.50	.	.	6.00	6.75	.	.	5.50	5.75	.	.	6.75	7.50	.	.	3.00	3.60	.	.
FRIESLAND.																				
Leeuwarden	8.25	8.40	8.25	8.40	6.50	6.60	[illegible]	[illegible]	4.50	5.00	4.50	5.00	6.80	6.00	[illegible]	6.90	3.25	3.25	3.25	3.25
	8.40	8.40	8.40	8.40	6.50	[illegible]	6.50	[illegible]	[illegible]	5.00	4.50	5.00	6.80	6.80	6.80	6.80	3.30	3.50	3.30	3.50
Franeker	8.25	8.50	8.00	[illegible]	6.50	7.50	.	.	[illegible]	[illegible]	.	.	.	.	.	.	[illegible]	4.00	.	.
	8.00	8.25	.	.	[illegible]	7.00	.	.	[illegible]	[illegible]	.	.	.	.	.	.	[illegible]	[illegible]	.	.
Gaasterland	.	.	.	.	[illegible]	7.10	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	.	.	.	.	[illegible]	[illegible]	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Harlingen	8.00	9.50	.	.	.	.	6.25	7.00	.	.	4.10	4.70	.	.	.	.	4.00	4.40	.	.
	8.30	9.50	.	.	.	.	6.50	6.75	.	.	4.75	[illegible]	.	.	.	.	[illegible]	[illegible]	.	.
Kollumerland	6.50	8.00	.	.	5.50	6.00	.	.	4.25	5.00	.	.	6.00	7.00	.	.	[illegible]	[illegible]	.	.
	6.00	7.50	.	.	4.75	5.75	.	.	4.25	5.00	.	.	6.00	7.00	.	.	2.50	3.75	.	.

Gemeenten	Wintertarwe. Laagste.	Wintertarwe. Hoogste.	Zomertarwe. Laagste.	Zomertarwe. Hoogste.	Winterrogge. Laagste.	Winterrogge. Hoogste.	Zomerrogge. Laagste.	Zomerrogge. Hoogste.	Wintergerst. Laagste.	Wintergerst. Hoogste.	Zomergerst. Laagste.	Zomergerst. Hoogste.	Zandboekweit. Laagste.	Zandboekweit. Hoogste.	Veenboekweit. Laagste.	Veenboekweit. Hoogste.	Zware haver. Laagste.	Zware haver. Hoogste.	Eve-ofligte haver. Laagste.	Eve-ofligte haver. Hoogste.
[illegible]					5.00	7.25							6.00	6.50						
					5.25	7.10							6.50	7.15						
[illegible]werf (1e h.)					6.25	6.70			5.50	6.30			6.10	6.40	6.60	5.60				
[illegible]ingerland					5.25	6.85							6.20	6.60			2.90	2.90		
					4.75	7.35							5.50	6.75			2.80	3.25		
[illegible]					6.00	7.20							6.50	6.75						
					6.40	7.20							6.55	7.00						
[illegible]					6.10	6.70							6.40	6.50						
					6.00	6.70							6.25	6.40			3.75	3.75		
OVERIJSSEL.																				
[illegible]	9.125	10.50			6.75	7.25			4.90	5.25			7.00	7.25	6.375	6.75				
	8.875	10.675			6.575	7.275			4.225	4.875			6.625	7.25	6.35	6.875				
[illegible] (Stad)					6.00	6.80									6.60	6.60				
					5.90	6.60									5.40	7.00				
[illegible]	8.50	11.50	8.50	11.50	5.95	6.875	5.95	6.875	5.00	6.00	5.00	6.00	5.75	7.125	5.75	7.125				
	8.33	12.08	8.33	12.08	6.00	7.00	6.00	7.00	5.00	5.92	5.00	5.92	6.08	7.33	6.08	7.33				
[illegible]	10.00	10.75			6.40	7.00			5.50	5.50			6.30	6.75						
	9.75	10.25			6.40	7.00							6.25	6.50						
[illegible]wijk							5.75	7.25			4.50	4.50	6.75	7.00			3.35	3.80		
							6.15	7.00			4.40	4.50	6.25	6.90			3.50	3.80		
[illegible]																				
[illegible]	7.15	10.10			4.80	6.55			4.05	5.25	4.30	4.95	4.95	6.20	4.85	6.10	3.05	4.00	2.45	3.10
											(7)5.40	(7)5.80								
	7.15	10.10			4.50	6.20			4.05	5.25	4.30	4.95	4.95	6.50	4.85	6.40	3.05	4.00	2.45	3.10
											(7)5.40	(7)5.80								
DRENTHE.																				
Assen					5.50	6.55									4.50	6.00				
					4.65	6.00									5.00	6.00				
[illegible]					5.00	5.50									5.00	5.50				
					5.25	5.75									5.25	6.00				
[illegible]					5.85	6.40									5.50	5.75				
					5.75	6.30									5.50	5.90				
[illegible]					5.75	7.25							5.50	7.00	6.00	6.75				
					6.00	7.00							6.00	7.00	6.00	6.50				
LIMBURG.																				
[illegible]	11.30	11.60			7.40	7.68			7.30	7.94							3.80	4.00	3.80	4.84
	11.00	11.40			7.20	7.76											3.68	3.92	3.68	3.92
[illegible]	11.30	11.75			6.30	6.50					5.85	6.00	6.10	6.55					3.00	3.10
	11.25	11.75			6.25	6.50					5.60	6.00	6.10	6.55					2.85	3.10
[illegible]	11.75	12.25			6.50	7.00			5.90	6.05			6.00	7.50					2.50	3.25
	11.50	12.25			6.50	6.50			5.90	6.25			6.55	7.50					2.50	3.00
[illegible]	10.44	10.80			6.92	7.16			5.70	5.82	5.95	6.07	5.58	5.95	(4)3.76	(4)4.00	3.15	3.40		
	10.67	10.44			6.67	6.80					5.58	5.82	5.46	5.95	(4)3.40	(4)3.64	3.15	3.40		
Venlo	10.78	10.78			6.62	6.62			5.98	6.09			6.00	6.09			3.59	3.59		
	10.96	10.96			6.68	6.80			6.00	6.00			6.09	6.09			3.59	3.59		
Weert	10.95	11.05			6.93	7.12			6.48	6.58			6.82	7.18	(4)3.53	(4)3.58	3.21	3.26		
	10.95	11.00			6.72	7.03			6.45	6.51			6.82	6.95	(4)3.53	(4)3.58	3.19	3.25		

(1) Tweede helft der maand December 1856. (2) Risttarwe. (3) Maïs. (4) Kleinboekweit. (5) Spelt. (6) Chevaliersgerst. (6) Haartegerst. (7) Knebbegerst.

STAAT van de laagste en hoogste handelsprijzen per mud, in guldens en cents, der *Peulvruchten* en *Aardappelen*; op de voornaamste markten, gedurende de *eerste* en *tweede helft* der maand *Januarij* 1857.

GEMEENTEN.	Wikken. Laagste.	Wikken. Hoogste.	Erwten. Witte. Laagste.	Erwten. Witte. Hoogste.	Erwten. Gele. Laagste.	Erwten. Gele. Hoogste.	Erwten. Groene. Laagste.	Erwten. Groene. Hoogste.	Erwten. Graauwe. Laagste.	Erwten. Graauwe. Hoogste.	Erwten. Capucijner. Laagste.	Erwten. Capucijner. Hoogste.	Boonen. Duiven. Laagste.	Boonen. Duiven. Hoogste.	Boonen. Paarden. Laagste.	Boonen. Paarden. Hoogste.	Boonen. [illegible] Laagste.	Boonen. [illegible] Hoogste.	Boonen. [illegible] Laagste.	Boonen. [illegible] Hoogste.	Aardappelen. Laagste.	Aardappelen. Hoogste.
NOORDBRABANT.																						
's Hertogenbosch (1e en 2e helft)																					1.25	1.80
Bergen op Zoom							6.10	7.80	8.00	10.25							8.75	10.00			1.40	2.25
							6.00	7.50	8.00	10.00							8.75	10.00			1.30	2.10
Breda																					1.60	2.25
Eindhoven (1ste en 2de helft)																					1.60	2.20
Grave (1ste en 2de helft)																					1.80	2.00
[illegible]hout																					1.20	1.80
													6.75	7.00	6.35	6.70						
[illegible]													6.60	6.95	6.10	6.55						
							7.00	7.90					6.50	7.25	5.75	6.25						
							6.50	9.00							6.00	6.75						
GELDERLAND.																						
[illegible]	7.00	7.50			7.50	8.00	8.00	9.00	7.10	7.50					7.00	7.50					1.60	1.85
	6.60	6.75			6.70	8.10	8.10	8.25							7.00	7.30					1.60	1.90
[illegible]ommel															6.45	6.80						
															6.00	[illegible]						
[illegible] (1ste en 2de helft)															6.00	[illegible]						
[illegible]																					1.75	1.90
																					1.70	1.90
Harderwijk (1ste en 2de helft)																					1.20	1.50
Nijmegen (1ste en 2de helft)																					1.35	1.70

GEMEENTEN.	Wikken Laagste	Wikken Hoogste	Erwten Witte Laagste	Erwten Witte Hoogste	Erwten Gele Laagste	Erwten Gele Hoogste	Erwten Groene Laagste	Erwten Groene Hoogste	Erwten Graauwe Laagste	Erwten Graauwe Hoogste	Capucijners Laagste	Capucijners Hoogste	Boonen Duiven Laagste	Boonen Duiven Hoogste	Boonen Paarde Laagste	Boonen Paarde Hoogste	Boonen Witte Laagste	Boonen Witte Hoogste	Boonen Bruine Laagste	Boonen Bruine Hoogste	Aardappelen Laagste
Tiel	5.50	6.50	7.00	7.25	»	»	7.00	8.50	8.00	9.25	8.50	9.50	5.75	6.90	»	»	»	»	»	»	»
	5.00	6.25	»	»	»	»	7.00	8.25	8.00	9.00	8.50	9.50	5.75	6.90	»	»	»	»	»	»	1.25
Wageningen	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	6.80	7.15	»	»	»	»	»
	6.00	6.00	»	»	»	»	8.50	8.75	»	»	»	»	»	»	6.60	7.00	10.00	11.00	8.50	8.50	»
ZUIDHOLLAND.																					
Dordrecht	»	»	»	»	»	»	6.00	6.60	»	»	»	»	6.00	6.60	5.50	5.85	8.00	11.25	6.50	9.00	1.80
	»	»	»	»	»	»	6.00	6.50	»	»	»	»	6.10	6.70	5.70	5.90	7.30	[illegible]	[illegible]	8.60	»
Gorinchem	»	»	»	»	»	»	8.50	9.50	8.25	9.25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
	»	»	»	»	»	»	8.00	9.25	8.00	9.00	»	»	6.00	7.00	»	»	»	»	»	»	»
Leyden	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	7.20	7.50	6.80	7.00	»	»	»	»	»
	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	7.00	7.50	6.40	7.00	»	»	»	»	»
NOORDHOLLAND.																					
Amsterdam (*)	»	»	»	»	»	»	8.50	11.50	11.00	11.50	12.00	13.50	»	»	»	»	13.00	14.50	»	»	1.60
Hoorn (*)	»	»	8.00	9.00	9.00	10.00	9.50	11.00	12.00	14.00	»	»	6.00	6.00	»	»	(¹)9.00	(¹)9.00	7.50	9.00	1.90
Sloten (*)	»	»	10.00	11.00	»	»	13.00	13.50	12.00	12.00	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2.25
Amsterdam (1ste en 2de helft)	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1.60
Haarlem	»	»	»	»	»	»	8.50	8.50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1.50
	»	»	»	»	»	»	9.50	9.50	»	»	9.00	11.25	»	»	»	»	»	»	8.25	9.00	1.30
Alkmaar (1ste helft)	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	11.00	14.00	»	»	6.00	6.50	»	»	»	»	1.80
Hoorn	»	»	7.00	9.00	7.25	9.25	12.00	13.00	8.00	12.00	»	»	»	»	5.25	6.50	(¹)8.00	(¹)8.50	7.00	9.00	1.50
	»	»	8.25	9.00	»	»	10.50	11.00	10.00	11.00	»	»	»	»	6.00	6.50	(¹)8.00	(¹)8.25	6.50	9.50	[illegible]
ZEELAND.																					
Middelburg	»	»	»	»	»	»	6.25	7.25	»	»	»	»	»	»	5.625	5.875	10.75	11.25	»	»	[illegible]
	»	»	»	»	»	»	5.875	7.25	»	»	»	»	»	»	5.55	6.25	11.00	12.09	8.75	9.75	1.80
Aardenburg	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	5.20	6.75	»	»	»	»	»
	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	5.20	6.00	»	»	»	»	»
Axel	»	»	6.81	7.09	6.81	7.09	7.00	7.47	7.47	7.93	»	»	6.53	6.72	5.69	5.97	»	»	6.53	7.47	»
	»	»	6.53	6.91	6.53	6.91	7.00	7.47	7.47	7.75	»	»	6.53	6.72	5.60	5.90	»	»	6.53	7.47	»
Goes	»	»	»	»	»	»	6.75	7.00	»	»	»	»	»	»	5.30	5.60	»	»	»	»	1.40
	»	»	»	»	»	»	6.25	6.75	»	»	»	»	»	»	5.40	5.75	»	»	»	»	1.30
Hulst	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	7.00	7.50	6.60	7.00	9.00	10.00	»	»	1.75
	»	»	»	»	»	»	7.50	8.00	7.00	7.75	»	»	6.50	6.50	6.00	6.25	9.00	10.00	[illegible]	10.00	1.75
Oostburg	»	»	»	»	»	»	6.50	7.00	6.00	6.50	»	»	»	»	5.35	5.90	»	»	»	»	»
	»	»	»	»	»	»	6.50	6.80	6.50	6.75	»	»	»	»	5.50	5.90	»	»	»	»	»
Sluis	7.00	7.00	»	»	»	»	7.00	7.00	6.50	6.50	»	»	»	»	5.50	6.00	12.00	12.00	»	»	2.00
	6.50	6.50	6.00	6.50	6.00	7.00	6.00	7.00	6.00	6.50	»	»	»	»	5.25	5.85	12.00	12.00	11.00	12.00	2.00
IJzendijke	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	5.50	5.70	»	»	»	»	»	»	»
	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	5.25	5.75	»	»	»	»	»	»	»
Zierikzee (1ste en 2de helft)	»	»	»	»	»	»	[illegible]	[illegible]	»	»	»	»	»	»	5.40	6.00	8.00	9.00	8.00	9.00	»
UTRECHT.																					
Utrecht	»	»	»	»	»	»	7.00	10.00	»	»	»	»	6.40	7.00	5.90	6.50	10.50	11.25	»	»	1.60
	»	»	»	»	»	»	7.00	10.50	»	»	»	»	6.50	7.00	6.00	6.75	10.25	11.25	»	»	1.50
Amersfoort	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1.00
Wijk bij Duurstede	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	6.75	7.00	»	»	»	»	»
	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	6.60	7.00	»	»	»	»	»
FRIESLAND.																					
Leeuwarden	»	»	»	»	»	»	8.00	8.00	10.00	10.00	»	»	»	»	5.25	5.25	11.00	11.00	4.50	4.50	1.70
	»	»	»	»	»	»	8.00	8.00	10.00	10.00	»	»	5.50	6.25	5.25	5.25	11.00	11.00	4.50	4.50	»
Franeker	»	»	»	»	»	»	7.00	7.00	»	»	»	»	»	»	6.00	6.00	»	»	4.25	4.25	»
	»	»	»	»	»	»	9.00	9.00	»	»	»	»	»	»	6.00	6.00	»	»	4.20	4.30	»
Harlingen	»	»	»	»	»	»	7.35	9.25	11.25	12.00	»	»	»	»	»	»	»	»	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	»	»	»	»	»	»	6.70	9.00	11.00	11.50	»	»	»	»	»	»	»	»	4.75	5.10	0.90
Kollumerland	»	»	»	»	»	»	8.00	9.00	»	»	»	»	»	»	4.50	5.50	»	»	4.00	5.00	»
	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	[illegible]	[illegible]	»	»	4.00	4.75	»
Schoterland (1ste helft)	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2.60
Smallingerland (1ste helft)	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	[illegible]	[illegible]	»
OVERIJSSEL.																					
Zwolle	»	»	»	»	»	»	7.25	8.375	»	»	»	»	7.00	7.65	6.375	6.75	»	»	»	»	»
	»	»	»	»	»	»	7.75	8.00	»	»	»	»	6.50	6.80	6.125	6.325	»	»	»	»	1.45
Almelo (Stad)	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1.60
Deventer	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1.50
	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1.40
Kampen	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	6.40	6.60	»	»	»	»	1.50
GRONINGEN.																					
Groningen (1ste en 2de helft)	»	»	»	»	»	»	8.00	10.00	10.00	12.00	10.50	12.50	5.50	7.00	4.50	5.50	9.50	11.50	10.00	12.00	»
DRENTHE.																					
Assen (2de helft)	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1.40
Meppel	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1.50
	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1.60
LIMBURG.																					
Maastricht (1ste en 2de helft)	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2.50
Roermond	»	»	»	»	7.40	7.77	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2.50
	»	»	»	»	7.16	7.52	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2.50
Venlo	»	»	»	»	»	»	6.00	6.00	»	»	»	»	»	»	»	»	12.00	12.00	»	»	2.00
	»	»	»	»	»	»	8.00	8.00	»	»	»	»	»	»	»	»	9.00	9.00	»	»	[illegible]

(*) 2de helft van December 1856. (¹) Gele boonen.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.